

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۵۷

شماره ثبت ۵۶

دوره یازدهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۹/۴/۲۱

یک شوری

طرح جهش تولید دانش بنیان

کمیسیون های ارجاعی

صنایع و معادن

سایر کمیسیون های تخصصی

معاونت قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۵۲ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

تحقق منویات مقام معظم رهبری در حوزه اقتصاد به ویژه جهش تولید و دستیابی به اهداف سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در کشور، مستلزم بازنگری و به‌روزرسانی قوانین و تدوین مقررات لازم متناسب با اقتضات جدید و تحولات اقتصادی و فناوری است. از آنجا که یکی از پایه‌های اصلی اقتصاد مقاومتی و افزایش تاب‌آوری اقتصاد و هم‌چنین حل مشکل اشتغال نیروهای جوان متخصص و تحصیلکرده، شرکت‌های دانش‌بنیان و فعالیت‌های فناورانه و نوآورانه است، تدوین و تصویب قوانین لازم در این زمینه از سوی مجلس یازدهم بسیار ضروری است و لازم است به انتظارات به حق جامعه و فعالان اقتصادی در این زمینه پاسخ مناسب و به موقع داده شود. این مسأله به خصوص در شرایط پیچیده تحریمی که تأمین کالاهای استراتژیک و حیاتی جامعه (نظیر انواع داروهای پیشرفته، انواع تجهیزات پزشکی، داروها و واکسن‌های دام و طیور و...) و کسب فناوری‌ها و تجهیزات مورد نیاز صنایع (مانند انواع قطعات مورد نیاز خطوط تولید صنایع، مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز برای تولیدات صنعتی و...) با دشواری روبرو است، از اهمیت بیشتری برخوردار است.

در حال حاضر حدود ده سال از تصویب آخرین قوانین جامع در این حوزه می‌گذرد. علیرغم آنکه پس از مراجعه مکرر بنگاههای تولیدی و شرکت‌های دانش‌بنیان در آذرماه ۱۳۹۸ نیز یک جلسه عمومی در

صحن مجلس به همین موضوع اختصاص یافت و نمایندگان شرکت‌های تولیدی و دانش‌بنیان پس از برگزاری چندین جلسه در هیأت‌رئیس وقت به بیان موانع و مشکلات این حوزه در صحن علنی پرداختند و شناخت دقیق و جمع‌بندی مناسبی در این حوزه حاصل شد، اما فرصت لازم برای تصویب قوانین مربوطه تاکنون فراهم نشده است. مسائل متعددی نظیر عدم صیانت از بازار داخل محصولات دانش‌بنیان در برابر واردات، عدم تطبیق نیازمندی‌های صنایع با توانمندی‌های فناورانه داخلی، فقدان ساماندهی زنجیره‌های ارزش در حوزه‌های راهبردی، چالش‌های شرکت‌ها در مواجهه با اخذ مجوزها و مقررات دست‌وپاگیر ناشی از بخشنامه‌های متعدد برخی سازمان‌ها، عدم ساماندهی مناسب کسب‌وکارهای نوین در بخش‌های مختلف اقتصاد، عدم تجمیع و جهت‌دهی مناسب به خریدهای دستگاه‌های اجرایی، خلأ قانونی در زمینه ارزش‌گذاری دانش فنی و... نیازمند قانونگذاری جدید مجلس در این حوزه است.

لذا امید است مجلس یازدهم در اقدامی نویدبخش و همسو با منویات مقام معظم رهبری و انتظارات جامعه و فعالان اقتصادی، با تصویب طرح «جهش تولید دانش‌بنیان» و تأمین شرایط لازم برای تحقق جهش تولید از مسیر اقتصاد مبتنی بر دانش، گام بلندی در این راستا بردارد. بر این اساس طرح ذیل به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود:

دهنوی - سیاهکلی - اکبری - مرادیان - زارع - ارکانی - سیدنظام‌الدین موسوی - ایزدخواه - فروردین - قادری - خضریان - عباسی دوانی - طغیانی - شاکری - نیکزاد - امیرآبادی - شریعتی نیاسر - فرخی میکال - جدی - سیدعلی موسوی - رضاخواه - موسوی لارگانی - توانگر - رفیعی - آزاد - مالکی - قاسم‌پور - خدابخشی - چنارانی - شیخی - شجاعی - مهدی عسکری - اسحاقی - علی اکبر کریمی - آصفری - علی علیزاده - یوسفی - حاجی بابایی - ابراهیم عزیزی - مفتاح

سیدامیرحسین قاضی زاده - فرهنگی - آزادی خواه - حق وردی - شریفیان -
کریمی قدوسی - بدری - عباسپور - طاهری - عمویی - متفکر آزاد - کرمی

عنوان طرح:

جهش تولید دانش بنیان

ماده ۱- به منظور تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و ارتقای تاب آوری ملی در حوزه های مرتبط با امنیت غذایی با اولویت حوزه های زیر، وزارت جهاد کشاورزی موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور به صورت سالانه، وضعیت زنجیره های ارزش این بخش مشتمل بر توانمندی های تولیدی و فناورانه، چالش ها و مشکلات بخش و نقاط ضعف کشور در این بخش را اعلام عمومی نماید. هیأت وزیران موظف است اهداف و برنامه های «تکمیل و توسعه زنجیره ارزش امنیت غذایی کشور» را ظرف مدت شش ماه از تصویب این قانون، مصوب نماید.

۱- واکسن های دام، طیور و آبزیان

۲- داخلی سازی بذور، سموم و کودهای وارداتی اولویت دار

۳- افزایش بهره وری تولید داخل اقلام اساسی امنیت غذایی

۴- ارتقای تولید داخلی اجزای با ارزش افزوده بالای امنیت غذایی از قبیل مواد افزودنی و نگهدارنده؛ آنزیم ها، ویتامین ها، استارترها و پروبیوتیک ها

۵- حمایت از طرح های به نژادی و اصلاح ژنتیکی در حوزه های «نهال و ارقام باغی، دام های سبک و سنگین، طیور (بویژه مرغ لاین)»

۶- کاهش و فرآوری ضایعات

۷- فناوری های نگهداری، انبارش و توزیع

ماده ۲- به منظور تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و ارتقای تاب آوری ملی در حوزه های مرتبط با صنعت و معدن با اولویت حوزه های زیر، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور به صورت سالانه، وضعیت زنجیره های ارزش این بخش مشتمل بر توانمندی های تولیدی و فناورانه، چالش ها و مشکلات بخش و

نقاط ضعف کشور در این بخش را اعلام عمومی نماید. هیأت وزیران موظف است اهداف و برنامه «تکمیل و توسعه زنجیره ارزش اقلام اولویت‌دار صنعت و معدن کشور» را ظرف مدت شش‌ماه از تصویب این قانون، مصوب نماید.

۱- فناوری‌های مرتبط با اکتشاف، استخراج و فرآوری مواد معدنی مورد نیاز صنایع پیشرفته به ویژه سیلیس، لیتیوم و نیز فناوری‌های راهبردی عناصر پرمصرف به‌ویژه روی، آلومینیوم، آهن و مس

۲- فناوری‌های مرتبط با تولید مواد پیشرفته صنعت فولاد خصوصاً کک سوزنی، الکتروگرافیتی و مواد نسوز

۳- دستیابی به دانش فنی اقلام کلیدی تولید خودرو خصوصاً موتورهای کم‌مصرف و هیبریدی، گیربکس، واحد فرمان الکترونیک (ECU) و تایر ماشین‌های سنگین

۴- تسلط بر توانمندی فناورانه تولید انواع توربین، کمپرسور و اکسترودرهای خاص صنعت پتروشیمی، موتورهای ضدانفجار و سیستم‌های اتوماسیون خصوصاً در صنایع پایین‌دستی پتروشیمی

۵- کسب دانش فنی تولید تجهیزات و موتورهای دوار و پمپ‌های فشار قوی مورد نیاز صنایع پالایشگاهی و تولید نیرو

۶- ارتقای توانمندی فنی و تعمیق سطح داخلی‌سازی تولید اتوبوس و موتور سیکلت برقی خصوصاً در فناوری‌های مرتبط با باتری

۷- فناوری‌های مرتبط با نفت، گاز و پتروشیمی به‌ویژه فناوری‌های ازدیاد برداشت، لوله‌های سوپرآلیاژی CRA، انواع کاتالیست‌ها، فناوری‌های گوگردزدایی برش‌های سنگین نفتی و فناوری‌های غشایی

۸- ارتقای توانمندی فنی و تعمیق سطح داخلی‌سازی در موضوعات اولویت‌دار مخابرات و ارتباطات شامل انواع سوئیچ‌ها، سامانه‌های ذخیره‌سازی داده، ابزار کشف تقلب، رمزنگاری و امنیت، ریزتراشه‌ها و ریزپردازنده‌های اپتوالکترونیک، نقاط دسترسی 5G، روتر و فیبر نوری

ماده ۳- به منظور تکمیل و توسعه زنجیره بخش سلامت و ارتقای تاب‌آوری ملی در حوزه دارو و تجهیزات و ملزومات پزشکی، با اولویت

حوزه‌های زیر، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است به صورت سالانه، وضعیت زنجیره‌های ارزش این بخش مشتمل بر توانمندی‌های تولیدی و فناورانه، چالش‌ها و مشکلات بخش، و نقاط ضعف کشور در این بخش را اعلام عمومی نماید. هیأت وزیران موظف است اهداف و برنامه «تکمیل و توسعه زنجیره ارزش اقلام اولویت‌دار حوزه سلامت کشور» را ظرف مدت شش‌ماه از تصویب این قانون، مصوب نماید.

۱- محصولات دارویی پیشرفته: داروهای بیولوژیک، داروهای ضدسرطان، توسعه استفاده از سلول‌های بنیادی در درمان، واکسن‌های پیشرفته انسانی و تولید ماده اولیه دارویی.

۲- توانمندی‌های فنی تولید تجهیزات و ملزومات پیشرفته پزشکی به‌ویژه انواع استنت‌های پیشرفته، کاتریدج استیلر، آنژیوکت، کامپوننت‌های تیپال و فمورال، دریچه‌های بیولوژیکی قلب، گایدینگ کتر و کترهای قلبی و عروقی، ام.آر.آی، سی‌تی‌اسکن، سونوگرافی، آنژیوگرافی، اکو کاردیوگرافی، دوربین لاپاراسکوپی، دستگاه سنجش تراکم استخوان، فلونئوروسکوپ، اسپکترو فوتومتر و دستگاه توموگرافی چشم.

۳- توسعه تولید قطعات یدکی پیشرفته (به ویژه دتکتورها، تیوب‌های X-Ray، کابل‌های با ولتاژ بالا، یونیت‌های سرور، اینورتر، پمپ و سنسور) و مواد اولیه پیشرفته با گرید پزشکی (بویژه تیتانیوم، مایع هلیوم، پلی کربنات، استنلس استیل، رزین PVC، پلی اتر کتون و پلی پروپیلن) در حوزه توسعه تولید تجهیزات و ملزومات پزشکی.

ماده ۴- به‌منظور حفظ و ارتقای توان تولیدی شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی در رقابت با محصولات خارجی و قطع وابستگی کشور در محصولات دانش‌بنیان و با فناوری بالا و با هدف راهبری فرآیند تولید بار اول اقلام فناورانه تحریمی و راهبردی:

۱- کارگروه «تولید بار اول» متشکل از نمایندگان معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و وزارت صنعت، معدن و تجارت تشکیل می‌شود. در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی، محصول دانش‌بنیان

برای بار اول در کشور ساخته می‌شود و دارای مشابه داخلی نیست با تأیید کارگروه مذکور، برای تأمین آن از شرکت‌های دانش‌بنیان الزام به برگزاری مناقصه نبوده و معامله مورد نظر بدون انجام تشریفات مناقصه قابل انجام است.

۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است پس از ساخت بار اول محصولات موضوع این ماده، اقدامات لازم را برای توسعه بازار محصولات داخلی خصوصاً تعیین حقوق ورودی حمایتی در این حوزه انجام دهد.

ماده ۵- به منظور تأمین داخلی اقلام راهبردی مورد نیاز و ترجیح تولیدات داخلی در خریدهای دستگاههای اجرایی و جهت‌دهی به خریدهای دولت در خصوص کالاهای مصرفی، مصرفی بادوام، تجهیزات و تأسیسات غیرطرحی (پروژه‌ای):

۱- معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور موظف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت صنعت، معدن و تجارت، فهرست اقلام پرمصرف سرمایه‌ای و مصرفی بادوام را مشخص نموده و نمایشگاه ساخت ایران را از تأمین‌کنندگان داخلی توانمند مورد تأیید تشکیل دهند. برنامه «نمایشگاه ساخت ایران»، توسط معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور طراحی و اجراء می‌شود. کلیه خریدهای دولتی از طریق سامانه خرید تولیدات داخلی «نمایشگاه ساخت ایران» موضوع این ماده مشمول عدم الزام به مناقصه موضوع ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱۱/۳ می‌شود.

۲- به منظور تأمین بخشی از هزینه‌های دستگاههای اجرایی، سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است در تخصیص بودجه‌های سالانه، به نحوی عمل کند که خرید از این نمایشگاه به میزان سالانه حداقل بیست درصد (۲۰٪) جایگزین هزینه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاهها شود.

۳- کلیه دستگاههای اجرایی موظفند سالانه نیازهای خود در حوزه کالاهای مصرفی، مصرفی بادوام، تجهیزات و تأسیسات غیرطرحی (پروژه‌ای) را با ذکر میزان تقاضای تجمیع‌شده به سازمان برنامه و بودجه کشور و

معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور اعلام کنند تا مبنای برنامه‌ریزی برای ساخت داخل آنها و ارائه در نمایشگاه و نیز انتشار عمومی قرار گیرد.

۴- آیین‌نامه اجرائی این بند مشتمل بر حمایت‌های ترجیحی با هدف ارتقای توانمندی‌های فناورانه تولیدکنندگان داخلی توسط معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور با همکاری سازمان برنامه و بودجه تدوین شده و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۶- به منظور کمک به شکل‌گیری بازار تولیدات داخلی به ویژه تولید دانش‌بنیان و با هدف مقاوم‌سازی اقتصاد در برابر تحریم کالاها و تجهیزات پروژه‌های فناورانه و با هدف ساماندهی نظام استاندارد مورد نیاز توسعه تولید، بازاریابی و فروش محصولات دانش‌بنیان در کشور به خصوص ارزیابی کیفی و فنی محصولات دانش‌بنیان داخلی:

۱- ارجاع و مطالبه استانداردهای بین‌المللی در خرید کالاها و تجهیزات در پروژه‌ها و خریدهای داخلی دستگاههای موضوع ماده (۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵، ممنوع می‌باشد. وزارتخانه‌های نفت، نیرو، راه و شهرسازی و ارتباطات و فناوری اطلاعات موظفند با همکاری سازمان ملی استاندارد، استانداردهای معتبر داخلی را مبتنی بر الزامات استانداردهای بین‌المللی مرتبط در حوزه‌های مورد نیاز تدوین و امکان آزمون و انطباق با استاندارد معتبر داخلی را در آزمایشگاهها فراهم نموده و گواهی انطباق صادر نمایند. گواهی انطباق به مثابه تأیید کیفیت کالاها و تجهیزات برای استفاده در بازار داخلی و انجام خریدهای دولتی است.

۲- سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به عضویت مجامع بین‌المللی اندازه‌شناسی (مترولوژی) و واسنجی (کالیبراسیون) و نیز گسترش همکاری‌های بین‌المللی در قالب تفاهمنامه‌های دوجانبه و چندجانبه با کشورهای همسو، به منظور تعریف استانداردهای مشترک به ویژه در بازارهای صادراتی و منطقه‌ای اقدام نماید.

ماده ۷- به منظور حفظ و ارتقای توان فناورانه کشور و مقابله با

آسیب‌پذیری اقتصاد در برابر تحریم محصولات دانش‌بنیان:

۱- گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است ردیف‌های تفصیلی کد(شناسه)های تعرفه‌ای را به گونه‌ای توسعه دهد که امکان تهیه آمار واردات قطعی محصولات دانش‌بنیان به تفکیک کد(شناسه) تعرفه وارداتی فراهم شود. همچنین گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است آمار تفصیلی واردات محصولات دانش‌بنیان را به صورت ماهانه منتشر نماید.

۲- سالانه معادل ده درصد (۱۰٪) درآمد حاصل از حقوق ورودی محصولات دانش‌بنیان، طی ردیف مشخص در قوانین بودجه سنواتی، به منظور توسعه محصولات دانش‌بنیان داخلی در اختیار معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور قرار می‌گیرد. دستورالعمل اجرائی این ماده توسط معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۸- به منظور بهبود رقابت‌پذیری ملی و افزایش اشتغال مولد و پایدار و با هدف توسعه فعالیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور و همچنین ارتقای سطح تحقیق و توسعه ملی:

۱- دستگاه‌های اجرائی مجازند اعتبارات موضوع ماده (۵۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۲/۴ و نیز اعتبارات پژوهشی ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه را در قالب قراردادهای تحقیقاتی با شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان هزینه نمایند.

۲- نهادهای اقتصادی تحت نظارت مقام معظم رهبری همچون آستان قدس رضوی، بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی، ستاد اجرائی فرمان امام (ره)، قرارگاه‌های سازندگی و بنیاد مسکن مکلف خواهند بود که حداقل پنج درصد (۵٪) از درآمد سالانه خود را با اذن معظم‌له در قالب اجرای پروژه‌های پیش‌تاز ملی در حوزه فناوری و نوآوری و نیز توسعه تولید محصولات دانش‌بنیان در قرارداد همکاری و سرمایه‌گذاری با شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور با رعایت اولویت‌ها و نیازهای کشور هزینه نمایند.

ماده ۹- به منظور افزایش سهم بخش خصوصی در فعالیت‌های تحقیق

و توسعه، ارتقای رقابت‌پذیری بخش خصوصی و افزایش بهره‌وری تولید و نوآوری کسب‌وکارها، معادل هزینه انجام‌شده برای انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعطاء می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی‌شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود. دستورالعمل اجرائی این ماده توسط معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور و وزیر امور اقتصادی و دارایی تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۰- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و با هدف بررسی فوری مشکلات افراد، شرکت‌ها و مؤسسات حاضر در فهرست تحریم‌ها، اقدام به تشکیل کارگروهی با حضور دستگاه‌های مختلف ذی‌ربط با اختیار بررسی ویژه و تصمیم‌گیری سریع پرونده‌های این شرکت‌ها در حوزه‌های مختلف از جمله مالیات، گمرک، تسهیلات بانکی و... و رفع مشکلات ناشی از تحریم‌ها نماید.

ماده ۱۱- با هدف تسهیل و حمایت از فعالیت‌های تولیدی، وارداتی و صادراتی شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور به اعضای «کمیته دائمی مقررات صادرات و واردات موضوع ماده (۴) قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۷۲/۷/۴» و «ستاد تسهیل و رفع موانع تولید موضوع ماده (۶۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور الحاقی ۱۳۹۷/۲/۳۰» افزوده می‌شود.

ماده ۱۲- به منظور ارتقای توانمندی داخلی طراحی و مهندسی در کشور، کمک به ساخت ماشین‌آلات خط تولید، ارائه تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) مقید و ضمانت خرید برای حمایت از خریداران خدمات فنی و مهندسی ایرانی در کلیه مراحل از طراحی تا خدمات پس از فروش در داخل و خارج از کشور، توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی و ایجاد توانمندی طراحی و ساخت کامل خط تولید در کشور و با هدف ایجاد اشتغال مولد و پایدار:

۱- معافیت حقوق ورودی موضوع بند «غ» ماده (۱۱۹) قانون امور

گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ حذف می‌شود.

۲- «صندوق حمایت از طراحی مهندسی و ماشین‌سازی ایران» به صورت شرکت دولتی تشکیل می‌شود. اساسنامه این صندوق به پیشنهاد مشترک معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و وزارت صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. ده درصد (۱۰٪) درصد از حقوق ورودی واردات ماشین‌آلات و تجهیزات به داخل کشور به‌عنوان سرمایه به این صندوق تعلق می‌گیرد.

ماده ۱۳- به منظور برطرف نمودن موانع شروع کسب‌وکارهای نوپا در کشور و کاهش خطر (ریسک) راه‌اندازی و انحلال این کسب‌وکارها، تبصره زیر به عنوان تبصره (۵) به «ماده (۲۴) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰» الحاق می‌شود:

تبصره ۵- گروه‌های اقتصادی تا دو سال پس از ثبت و مشروط به گردش مالی کمتر از پنج میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و نداشتن شریک حقوقی به عنوان «گروه اقتصادی نوپا» با شرایط زیر شناخته می‌شوند:

۱- گروه‌های اقتصادی نوپا، در خصوص نگهداری دفاتر تجاری و ثبت تجاری، مصداق کسبه جزء در مواد (۶) و (۱۶) قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱/۲/۱۳ محسوب می‌شوند و از الزام نگهداری دفاتر، ثبت تجاری و حسابرسی رسمی معاف هستند.

۲- در خصوص تسهیل تبدیل به یکی از انواع شرکت‌های تجاری (موضوع قانون تجارت)، تسهیل ورود و خروج سهامداران و انحلال و تصفیه، دستورالعمل اجرائی مشترکاً توسط سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت دادگستری، معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۴- به منظور تقویت تأمین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان و حمایت از آن‌ها در برابر تحریم‌های مالی و بانکی و همچنین در راستای تشویق بانک‌ها به فعالیت در حوزه‌های دانش‌بنیان:

۱- صندوق توسعه ملی موظف است در قرارداد عاملیت با بانک‌هایی

که به شرکت‌های دانش‌بنیان تسهیلات ارائه می‌نمایند، حداقل یک درصد (۱٪) کارمزد دریافتی سهم خود را کاهش داده و آن را به کارمزد دریافتی سهم بانک عامل اضافه نماید.

۲- صندوق نوآوری و شکوفایی به تبصره (۳) بند «خ» ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (عاملیت صندوق توسعه ملی) اضافه می‌گردد.

ماده ۱۵- با هدف صدور ضمانتنامه‌ها برای پوشش خطر (ریسک) و تأمین مالی تولیدات فناورانه در کشور و حفاظت از کسب‌وکارهای فناورانه در برابر تحریم‌های بین‌المللی و به منظور تأمین کسر وثایق تولیدکنندگان محصولات دانش‌بنیان و فناورانه و حمایت از صندوق‌های غیردولتی موجود در حوزه ضمانت «صندوق دولتی توسعه ضمانت فناوری» ایجاد می‌گردد. اساسنامه این صندوق شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت بر صندوق و نحوه حمایت این صندوق از صندوق‌های غیردولتی حوزه ضمانت به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. سرمایه اولیه این صندوق معادل پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل سهم حداقل نیم درصد (۰/۵٪) از منابع بودجه عمومی و منابع صندوق توسعه ملی تأمین می‌گردد. بانک‌ها و سایر مؤسسات اعتباری، نهادهای عمومی غیردولتی و سایر اشخاص حقوقی می‌توانند با تأمین بخشی از سرمایه علاوه بر مبلغ سرمایه اولیه مندرج در این ماده سهامدار صندوق شوند.

ماده ۱۶- بانک مرکزی موظف است دسترسی لازم به سامانه متمرکز اطلاعات تسهیلات و تعهدات (سمات) را برای صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی (موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱) و صندوق نوآوری و شکوفایی (موضوع ماده (۵) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان مصوب ۱۳۸۹/۸/۵) فراهم نماید.

ماده ۱۷- با هدف افزایش اشتغال پایدار و نوآورانه، ارتقای بهره‌وری

در بخش‌های مختلف اقتصادی و ممانعت از نفوذ اقتصادی بیگانگان در کشور و به‌منظور تسهیل فعالیت استارت‌آپ‌ها و مدل‌های نوین کسب‌وکار در حوزه‌های مهم و اولویت‌دار، وزارتخانه‌های ذیل موظفند در حوزه‌های مشخص شده ظرف مدت سه‌ماه بعد از تصویب این قانون و با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، ضوابط تسهیل فعالیت و نظارت بر استارت‌آپ‌های حوزه خود را با در نظر گرفتن الزام به پذیرش مجوز فعالیت صادرشده مطابق با قانون نظام صنفی کشور مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۴، تدوین و ابلاغ نمایند:

۱- وزارت راه و شهرسازی در حوزه فعالیت شرکت‌های حمل و نقل هوشمند بین شهری و به رسمیت شناخته شدن این شرکت‌ها به عنوان شرکت‌های حمل و نقل سراسری و نیز فعالیت استارت‌آپ‌های حوزه خانه هوشمند در زمینه تولید مسکن هوشمند؛

۲- وزارت کشور در حوزه پلتفرم‌های برخط شهر هوشمند و مدیریت پسماند با تأکید بر تعریف اقتصادی زباله و پسماند قابل فروش شهری و قیمت‌گذاری آن؛

۳- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه استارت‌آپ‌های نوآوری اجتماعی (بهبود فرآیندهای اصلی خیریه‌ها و نهادهای حمایتی و شفاف‌سازی نحوه هزینه‌کرد کمک‌ها، ارائه راهکارهای جدید برای جمع‌آوری کمک‌های مالی و معنوی، تسهیل دسترسی به امکانات و خدمات اجتماعی برای اقشار آسیب‌پذیر و تسهیل فرآیندهای کمک‌رسانی به اقشار آسیب‌پذیر و هدفمند کردن آن)؛

۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در حوزه پلتفرم‌های برخط به‌هم‌رسانی، توزیع و تحویل در حوزه کالاهای و خدمات بهداشتی و درمانی اعم از دارو، تجهیزات پزشکی، ملزومات و خدمات تشخیص و آزمایشگاهی و استارت‌آپ‌های سلامت رقومی (دیجیتال) (تناسب اندام و سبک زندگی، مراقبت در منزل، تشخیص و مراقبت پیشرفته، مدیریت پرونده‌های الکترونیک و خدمات آموزشی)؛

۵- وزارت جهاد کشاورزی در حوزه توسعه استارت‌آپ‌های خرید و فروش برخط (آنلاین)، ارتقای سطح علمی کشاورزان و شکل‌دهی شبکه‌های تخصصی، روش‌های نوین کشاورزی و کشاورزی دقیق و تسهیل و بهبود فعالیت‌های مدیریت کشاورزی؛

۶- وزارت آموزش و پرورش در حوزه توسعه استارت‌آپ‌های فعال در حوزه‌های روش‌ها و ابزارهای نوین آموزشی، به رسمیت شناختن آموزش‌های برخط (آنلاین)، به عنوان بخشی از آموزش‌های رسمی کشور، تسهیل دسترسی به آموزش، توسعه آموزش حرفه‌ای و بهبود کارایی مدارس و نهادهای آموزشی؛

۷- وزارت صنعت، معدن و تجارت: در حوزه تولید هوشمند (طراحی، تحلیل و تولید محصول اولیه، رباتیک در فرآیندهای تولید، کمک‌ابزارهای هوشمند، نگهداری و تعمیرات تجهیزات و تحلیل اطلاعات، برنامه‌ریزی و افزایش بهره‌وری تولید)؛

۸- وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی: استارت‌آپ‌های گردشگری هوشمند (ارائه اطلاعات در ارتباط با انواع گردشگری و مقصدهای گردشگران، ارائه خدمات حمل‌ونقل و اقامت، بازاریابی و فروش انواع تورهای گردشگری و راهنمای سفر، ارائه خدمات بازدید از جاذبه‌های گردشگری، ارائه خدمات پشتیبان به گردشگران و شرکت‌های گردشگری).

ماده ۱۸- به منظور ارتقای توان تحقیق و توسعه و رونق تولید دانش‌بنیان، عبارت «کمک‌های بلاعوض دولتی به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور با هدف توسعه فناوری» به عنوان بند «د» به ماده (۱۲۷) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ اضافه می‌شود.

ماده ۱۹- با هدف تسهیل فضای کسب‌وکار و به منظور رونق و توسعه تولید دانش‌بنیان و فناورانه:

۱- عبارت «و ضمانتنامه صندوق‌های حمایتی، ضمانت صادرات، سرمایه‌گذاری، بیمه‌ای و پژوهش و فناوری» بعد از عبارت «و ضمانتنامه بانکی» در بند «ح» ماده (۱) قانون امور گمرکی اضافه می‌شود.

۲- گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور دستورالعمل شناسایی و تسهیل فرآیندهای گمرکی در صادرات محصولات داخلی تولیدشده در شرکت‌های دانش‌بنیان با نام‌های تجاری خارجی را ظرف مدت سه‌ماه از تصویب این قانون تدوین و ابلاغ نماید.

ماده ۲۰- به منظور تسهیل تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی، افزایش تولید محصولات با فناوری بالا و دانش‌بنیان و اشتغال‌زایی برای نیروهای جوان تحصیل کرده و نیز با هدف توسعه شرکت‌های نوپای فعال در حوزه کسب‌وکارهای نوین، صنایع خلاق و اقتصاد رقومی (دیجیتال)؛ دستگاه‌های اجرائی کشور مجازند تمام یا بخشی از حقوق و دارایی‌های فکری خود را به پژوهشگران و اعضای هیأت علمی برای ایجاد شرکت‌های زایشی به صورت بلاعوض واگذار نمایند. دستگاه‌های اجرائی مجازند درآمدهای ناشی از ایجاد و توسعه شرکت‌های زایشی را در قالب انگیزه‌های تجاری‌سازی و توسعه کسب‌وکار پژوهشگران و اعضای هیأت علمی و نیز زیرساخت‌های مورد نیاز آن هزینه نمایند. اجاره و به‌کارگیری دارایی‌ها، تجهیزات و امکانات مادی و معنوی دستگاه‌های اجرائی در مسیر تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی و توسعه شرکت‌های زایشی و افزایش منابع درآمدی آنها بلامانع است. آیین‌نامه این ماده به پیشنهاد وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهاد کشاورزی و معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۱- به منظور به‌کارگیری بهینه فضای بلااستفاده با مالکیت دولتی و غیردولتی در رونق فعالیت‌های دانش‌بنیان و افزایش اشتغال جوانان متخصص و تحصیل کرده:

۱- استانداری‌ها موظفند املاک مازاد (زمین و ساختمان) دستگاه‌های اجرائی با اولویت املاک آموزشی و پژوهشی را شناسایی نموده و اقدامات لازم را برای تخصیص این فضای مازاد به استقرار شرکت‌ها و فعالیت‌های دانش‌بنیان انجام دهند. معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور موظف است از

استقرار شرکت‌ها و فعالیت‌های دانش‌بنیان و فناور در این فضاهاى مازاد حمایت کند.

۲- به دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵ اجازه داده می‌شود املاک مازاد (زمین و ساختمان) خود را برای استقرار استارت‌آپ‌های نوآور و شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور با شرایط حمایتی اختصاص دهند.

۳- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی موظفند املاک مازاد (زمین و ساختمان) خود را برای استقرار استارت‌آپ‌های نوآور و شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور اختصاص دهند و گزارش فعالیت‌های خود را سالانه به مجلس شورای اسلامی ارائه دهند.

۴- استانداری‌ها موظفند املاک مازاد (زمین و ساختمان) دستگاه‌های اجرائی با اولویت املاک آموزشی و پژوهشی را شناسایی نموده و اقدامات لازم برای تخصیص این فضای مازاد به استقرار شرکت‌ها و فعالیت‌های دانش‌بنیان را انجام دهند. معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور موظف است از استقرار شرکت‌ها و فعالیت‌های دانش‌بنیان و فناور در این فضاهاى مازاد حمایت کند.

۵- شهرداری‌ها موظفند به منظور بازآفرینی نواحی صنعتی که در محدوده شهری بلااستفاده و متروک هستند، اقدامات لازم به منظور شکل‌گیری کارخانه‌های نوآوری با محوریت بخش خصوصی و با رویکرد توانمندسازی شرکت‌ها و افراد در زیست‌بوم اقتصاد دانش‌بنیان اقدام نمایند.

ماده ۲۲- به منظور تشویق کسب‌وکارهای دانش‌بنیان به توسعه فعالیت‌های فناورانه و نوآورانه و تسهیل زیرساخت استقرار مورد نیاز آنها، در ماده واحده قانون الحاق دو تبصره به ماده (۵۵) و اصلاح تبصره (۱) ماده (۱۰۰) قانون شهرداری مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷، بعد از عبارت «دفتر مهندسی»، عبارت «و دفتر فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان» اضافه شود.

ماده ۲۳- به منظور تأمین سرمایه انسانی مورد نیاز برای جهش تولید دانش‌بنیان در کشور و با هدف ارتقای بهره‌گیری از ظرفیت نیروی انسانی متخصص ایرانی غیرمقیم در دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و همچنین بهره‌گیری از ظرفیت آنها در تأسیس و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری: ۱- معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور با همکاری بنیاد ملی نخبگان موظف است برنامه «استفاده از ظرفیت متخصصان و دانشمندان غیر مقیم توانمند» را با تأکید بر توسعه همکاری‌های بین‌المللی با متخصصان و دانشمندان خارجی و به‌ویژه متخصصان کشورهای منطقه و همچنین ایرانیان مقیم خارج از کشور تدوین و اجراء نماید.

۲- سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است سالانه معادل صد ردیف مجوز استخدام هیأت علمی در سقف ردیف‌های مجاز سالانه را با اولویت این برنامه اختصاص دهد. سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است منابع لازم برای این برنامه را در قوانین بودجه سالانه پیش‌بینی نماید.

ماده ۲۴- با هدف افزایش رقابت‌پذیری بین‌المللی کشور و مقاوم‌سازی اقتصاد با استفاده حداکثری از توان تولیدی داخلی و به‌منظور ارزیابی و شناخت پیمانکاران، تأمین‌کنندگان و تولیدکنندگان توانمند داخلی و جهت‌دهی به تقاضای داخلی و خارجی در جهت ارتقای ظرفیت‌های فناورانه و نوآورانه آنها:

۱- وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهاد کشاورزی، نفت، نیرو، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و راه و شهرسازی موظفند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور نظام ارزیابی سازندگان و پیمانکاران داخلی را در حوزه مأموریتی خود طراحی و مستقر نمایند.

۲- به منظور استفاده از تقاضای ناشی از طرح‌های مهم ملی و قراردادهای بین‌المللی در ارتقای ظرفیت‌های فناورانه و نوآورانه داخلی، سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که

تصویب طرح‌ها در شورای اقتصاد منوط به استفاده از ظرفیت‌های معرفی شده در این نظام ارزیابی باشد.

۳- به منظور ارتقای رقابت‌پذیری و توسعه بازار بین‌المللی شرکت‌های توانمند داخلی، صندوق توسعه ملی موظف است «برنامه تأمین مالی پروژه‌های خارجی» را تدوین و اجراء نماید. بدین منظور، سقف اعتباری چهار میلیارد دلار برای تأمین مالی مشتریان خارجی شرکت‌های توانمند داخلی اختصاص می‌یابد. ملاک تعیین شرکت‌های داخلی توانمند موضوع این بند، تأیید وزارتخانه‌های مرتبط در نظام ارزیابی می‌باشد.

ماده ۲۵- به منظور جهش تولید در کشور و با هدف بهبود اجرای قراردادهای بخش خصوصی با دستگاههای اجرایی عبارت زیر به انتهای بند «ب» ماده (۱۰) قانون برگزاری مناقصات افزوده می‌شود:

ذی‌حسابان یا عناوین مشابه در دستگاه‌های موضوع بند «ب» ماده (۱) و دستگاههای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ و نیز مواد (۲) تا (۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مکلفند بر رعایت ضمان تأخیر تعهدات نظارت نمایند.

ماده ۲۶- با هدف ارتقای تولید محصولات دانش‌بنیان و رفع موانع معامله دارایی‌های فکری در راستای ارتقای فعالیت فناورانه کسب‌وکارهای دانش‌بنیان:

۱- به منظور شناسایی ارزش دانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان مورد تأیید معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور در صورت‌های مالی این شرکت‌ها، از زمان تصویب این قانون، شرکت‌های دانش‌بنیان مورد تأیید معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور می‌توانند حداقل مبلغ یک ریال را تحت عنوان ارزش دانش فنی در قسمت دارایی ثابت صورت‌وضعیت مالی شناسایی نمایند. معادل مبلغ ارزش دانش فنی تحت عنوان افزایش سرمایه در قسمت حقوق مالکانه صورت‌وضعیت مالی شناسایی می‌گردد. دانش فنی عبارت است از دانش طراحی و توسعه محصولات شرکت (شامل کالا، خدمت، فرآیند تولید یا تجهیزات تولید) که به تأیید معاونت علمی و فناوری

رئیس‌جمهور رسیده است.

۲- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری موظف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی استاندارد حسابداری ارزش‌گذاری دانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان را ظرف مدت سه‌ماه پس از تصویب این قانون تهیه نماید. همچنین استاندارد حسابداری تهیه‌شده با توجه به سایر استانداردهای حسابداری مبنای عمل قرار می‌گیرد.

۳- شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند هر دو سال یک بار، با تأیید معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، اقدام به افزایش سرمایه ناشی از تجدید ارزیابی ارزش دانش فنی خود کنند. افزایش سرمایه ناشی از تجدید ارزیابی ارزش دانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان به مدت پانزده سال از زمان دانش‌بنیان شدن، از پرداخت هر گونه مالیات معاف می‌باشد و این تجدید ارزیابی، مشمول محدودیت در نظر گرفته‌شده در ماده (۱۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی نمی‌باشد. همچنین شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند بدون نیاز به تجدید ارزیابی سایر اقلام طبقه دارایی‌های نامشهود، ارزش دانش فنی خود را تجدید ارزیابی کنند و مشمول تبصره (۱) ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم نمی‌شوند.

۴- تجدید ارزیابی ارزش دانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان، توسط کارشناس رسمی دادگستری دارای مجوز از کانون کارشناسان رسمی دادگستری یا کارشناس قوه قضائیه دارای مجوز از مرکز امور و کلا، مشاوران حقوقی و کارشناسان قوه قضائیه با تأیید معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور، یا کارگزاران مورد تأیید معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور صورت می‌گیرد. معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور موظف است به‌منظور تبیین روش‌های ارزش‌گذاری دانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان و تجدید ارزیابی آن و نحوه تأیید کارشناسان فوق‌الذکر، دستورالعمل اجرائی ارزش‌گذاری دانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان را ظرف مدت سه‌ماه از زمان تصویب این قانون تدوین و ابلاغ نماید.

۵- به منظور قابلیت وثیقه‌گذاری دانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان، معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور موظف است با همکاری بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف مدت سه ماه از زمان تصویب این قانون، اقدام به تدوین دستورالعمل اجرایی نحوه وثیقه‌گذاری دانش فنی شرکت‌های دانش‌بنیان نماید.

تبصره- دانش فنی تجدید ارزیابی شده قابلیت وثیقه‌گذاری برای دریافت خدمات مالی، اعم از اعطای وام و تسهیلات و صدور ضمانتنامه، نزد بانکها و مؤسسات اعتباری، صندوق‌های دولتی و توسعه‌ای، صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری را دارد.

ماده ۲۷- به منظور مقاوم‌سازی اقتصاد کشور در برابر تهدیدات بیرونی و اطمینان از پایداری کسب‌وکارهای بخش خصوصی به ویژه بنگاههای کوچک و متوسط، متن زیر به عنوان بند «ج» ماده (۵) به قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی افزوده می‌شود:

ج- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، ارجاع کار توسط دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون به نهادهای عمومی غیردولتی، بنیادها، نهادها و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و قرارگاههای سازندگی، در صورتی که بخش خصوصی یا تعاونی کشور قادر به انجام کار باشند، مجاز نیست. در غیر این صورت و نیاز به استفاده از ظرفیت نهادهای ذکر شده، ارجاع کار با پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه اجرایی و تصویب هیأت نظارت موضوع ماده (۱۹) این قانون، مجاز خواهد بود.

تبصره- نظارت بر حسن اجرای این بند برعهده سازمان بازرسی کل کشور بوده و گزارش اجرای آن هر شش ماه یکبار به مجلس شورای اسلامی و دفتر مقام معظم رهبری ارسال خواهد شد.

ماده ۲۸- به منظور رصد مداوم پیشرفت‌های کشور، ایجاد شفافیت در آمار و اطلاعات و ایجاد هماهنگی میان دستگاههای اجرایی در ارائه آمار و اطلاعات به‌هنگام اقتصاد دانش‌بنیان:

۱- معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور موظف است با همکاری

مرکز آمار ایران، به صورت سالانه آمارهای حوزه اقتصاد دانش بنیان را منتشر نماید. دستورالعمل طراحی، پیاده سازی و به روزرسانی «سامانه آماری اقتصاد دانش بنیان» از سوی معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و مرکز آمار ایران و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و ابلاغ می شود. گزارش این سامانه هر شش ماه یکبار توسط معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور به مجلس شورای اسلامی ارائه می شود.

۲- سازمان امور مالیاتی کشور، سازمان تأمین اجتماعی و بانک مرکزی موظفند اطلاعات شرکت های دانش بنیان را به صورت برخط در اختیار معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری قرار دهند.

ماده ۲۹- با هدف حمایت از تولیدکنندگان محصولات دانش بنیان و با فناوری بالا و تسهیل تبادلات فناوری و به منظور ثبت بین المللی اختراعات با کیفیت داخلی، درآمدزایی و تجاری سازی آنها «بنیاد ملی اختراعات ایران» با مأموریت فراهم نمودن تبادلات نوآوری، ایجاد و توسعه زیست بوم کسب و کار مالکیت فکری، گسترش فرهنگ ثبت اختراعات با کیفیت بین المللی در راستای خلق سود و افزایش درآمد ملی و تجاری سازی و کسب درآمد از مالکیت فکری، به عنوان مؤسسه هیأت امنایی وابسته به معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور در کشور تأسیس می شود. اساسنامه این مؤسسه به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۳۰- به منظور رفع موانع کسب و کارهای تولیدی و تشویق کارفرمایان به گسترش کسب و کار تمام یا قسمتی از جریمه های مقرر در قانون تأمین اجتماعی بنا به درخواست کارفرما و با توجه به دلایل ابرازی مبنی بر خارج از اختیار بودن عدم انجام تکالیف مقرر و با در نظر گرفتن سوابق گذشته و خوش حسابی واحد تولیدی، صنعتی و معدنی و به تشخیص و موافقت سازمان تأمین اجتماعی براساس بندهای ذیل ماده (۲) قانون اصلاح قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۷/۴/۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام، قابل بخشودگی است. آیین نامه اجرائی این ماده به وسیله وزارت تعاون، کار و رفاه

اجتماعی تهیه می‌شود و دو ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۳۱- با هدف ارتقای ظرفیت اجرای پروژه‌های پژوهشی و فعالیت‌های تحقیق و توسعه در شرکت‌های دانش‌بنیان در بندهای «الف» و «ب» ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی بعد از عبارت «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» عبارت «و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری» اضافه می‌شود.

ماده ۳۲- به منظور تسهیل فضای کسب و کار و بهبود شرایط فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری:

۱- سازمان تأمین اجتماعی موظف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به طراحی نوعی از بیمه پایه مناسب برای مشاغل در کسب‌وکارهای نوپا و مشاغل آزادکاری و سایر شیوه‌های جدید کسب‌وکار اقدام نماید.

۲- ماده (۱۴۸) قانون کار مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۹ به شکل زیر بازنویسی شود:

کارفرمایان کارگاه‌های مشمول این قانون مکلف هستند، نسبت به بیمه نمودن کارگران واحد خود نزد یکی از صندوق‌های مورد تأیید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اقدام نمایند.

تبصره- کلیه بیمه‌شدگان (به‌استثنای کادر نیروهای مسلح و کارکنان وزارت اطلاعات) می‌توانند بدون محدودیت نسبت به تغییر صندوق بیمه‌ای خود اقدام کنند. تغییر صندوق و نقل و انتقال حق بیمه و سوابق بیمه‌ای بین صندوق‌های بیمه‌ای براساس ضوابطی خواهد بود که حداکثر طی مدت سه‌ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۳۳- معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور موظف است هر شش‌ماه یک‌بار گزارش اجرای این قانون را به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و

ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵

نظر معاونت قوانین در مورد طرح جهش تولید دانش‌بنیان تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم:

ماده ۱۳۰ - قبلاً تقدیم نشده است.

- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

- با تغییر اساسی
 با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)
 پیش از انقضاء شش ماه بدون تغییر اساسی
 با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان با انقضاء شش ماه
 مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.
 نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

رعایت شده است.
در طرح تقدیمی آیین‌نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)
 رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۲۷-

اول- حداقل امضاء لازم (۱۵ نفر) دارد.
 ندارد.

دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد.
 ندارد.

سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد.
 ندارد.

چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد.
 ندارد.

ب- ماده ۱۳۸- طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحد مواجه با ایراد نمی‌باشد.
 بیش از یک موضوع مواد متعدد می‌باشد.

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.

دارد، اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به $\frac{2}{3}$ رأی نمایندگان ندارد.

می شود $\frac{3}{4}$ دارد.

تعداد دو برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.

دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- ۱- با توجه به وحدت موضوع طرح با قانون «حمایت از شرکتهای و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات» و به جهت رعایت سیاست‌های تحقیقی مجلس شورای اسلامی مبنی بر جلوگیری از تورم قوانین پیشنهاد می‌شود مواد طرح در قالب الحاق و اصلاح قانون اخیرالذکر تنظیم شوند.
- ۲- جز در چند مورد، تمامی مواد طرح با عبارت «به منظور...» یا «با هدف...» آغاز می‌شود که در مقام بیان هدف مقنن است، از آنجایی که بیان هدف و فلسفه قانونگذاری اختصاص به مقدمه توجیهی دارد، لذا لازم است که این عبارات در سراسر طرح حذف و به قسمت مقدمه منتقل شوند.
- ۳- بسیاری از عبارات طرح مبهم و نارساست و از این جهت اجرای قانون را با مشکل مواجه می‌کند؛ مانند «اقدامات لازم را انجام دهد» در بند (۲) ماده (۴) یا عبارت «مورد تأیید» در بند (۱) ماده (۵).
- ۴- مناسب است فصلی به تعاریف اصطلاحات اختصاص یابد، اصطلاحاتی نظیر «حمایت ترجیحی» در ماده (۵)، «گواهی انطباق» در ماده (۶)، «شرکت زایشی» در ماده (۲۰)، «دارایی فکری» در ماده (۳۶)، «دانش فنی» (در مواد ۲۶ و ۲۸)، «قابلیت وثیقه‌گذاری» در ماده (۳۶) و ...
- ۵- در بسیاری از مواد طرح، قوانین دیگر دستخوش تغییر، اصلاح یا گسترش دامنه شمول شده‌اند نظیر مواد (۵)، (۱۲)، (۱۳) و (۱۴) که از این حیث خلاف سیاست‌های تحقیقی مجلس شورای اسلامی و مصلحت امر تقنین کشور است.
- ۶- عبارت «... ماه پس از تصویب این قانون» در برخی از مواد طرح مانند (۱)، (۲) و (۳)، بندهای (۲) و (۴) ماده (۳۶) و... ذکر شده که زائد است و باید حذف گردد؛ زیرا وفق قاعده عمومی مندرج در ماده (۲) قانون مدنی زمان آغاز آثار قانون تاریخ لازم‌الاجراء شدن آن است و نه زمان تصویب آن.
- ۷- استفاده از کلمات بیگانه در متن قانون خلاف اصل پانزدهم (۱۵) قانون اساسی است؛ لذا لازم است در بندهای (۴) و (۵) ماده (۱) به جای کلمات «استارت، ژنتیکی و مرغ لاین» از واژگان جایگزین «آغازکننده، ژن‌شناسی و نژاد مرغ گوشتی» و در ماده (۱۷) به جای کلمه «استارت‌آپ» از کلمه «کمک‌نوآور» استفاده شود.
- ۸- برخی از احکام طرح از جمله مواد (۱)، (۲) و (۳) دارای شأن آیین‌نامه‌ای هستند و بهتر است پیش‌بینی آنها به آیین‌نامه واگذار شود.
- ۹- تشکیل نمایشگاه ساخت ایران، مذکور در بند (۱) ماده (۵) طرح، موجب افزایش هزینه‌های عمومی می‌شود و با اصل هفتاد و پنجم (۷۵) قانون اساسی مغایر است.
- ۱۰- در بند (۴) ماده (۵) این ماده به جای عبارت «این بند» شماره بند مورد نظر ذکر شود یا عبارت «این ماده» جایگزین شود.

۱۱- در بند (۲) ماده (۸) عبارت «نهادهای اقتصادی تحت نظارت مقام معظم رهبری همچون...» مبهم است و باید از ادات احصائی استفاده شود، در غیر این صورت شمول مصادیق غیرمذکور محل تردید است .

۱۲- در ماده (۱۰) اعضای کارگروه و حدود اختیارات تعیین نشده و از این جهت مبهم است.

۱۳- الحاق تبصره ماده (۱۳) طرح به ماده (۲۴) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، موجب اصلاح آن شده و مستلزم رأی دوسوم نمایندگان حاضر می‌باشد.

۱۴- الحاق صندوق نوآوری و شکوفایی، مذکور در بند (۲) ماده (۱۴) طرح به تبصره (۳) بند «خ» ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، مستلزم رأی دوسوم نمایندگان حاضر می‌باشد.

۱۵- در بند (۱) ماده (۱۹) عبارت «و ضمانتنامه‌های صندوق‌های حمایتی» به «ضمانتنامه صندوق‌های حمایتی» و عبارت «و ضمانتنامه بانکی» به عبارت «ضمانتنامه بانکی» اصلاح شود.

۱۶- بند (۴) ماده (۲۱) تکرار بند (۱) آن است و در نتیجه باید حذف گردد.

۱۷- در ماده (۲۲) اصلاح باید نسبت به اصل قانون صورت بگیرد نه نسبت به قانون اصلاحیه. به جای عنوان قانون ذکر شده، باید «تبصره بند (۲۴) ماده (۵۵) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱» ذکر شود.

۱۸- بند (۲) ماده (۲۳) طرح، سازمان اداری و استخدامی را موظف نموده است سالانه معادل صد ردیف مجوز استخدام هیأت علمی برای جهش تولید دانش بنیان اختصاص دهد از این حیث که منبع مالی آن به طور دقیق مشخص نیست با اصل هفتاد و پنجم (۷۵) قانون اساسی مغایر است.

۱۹- پیشنهاد می‌شود به منظور رعایت احکام طرح جهش تولید دانش بنیان، ضمانت اجرای اداری یا کیفری شامل انفصال از خدمت و جزای نقدی درجه چهار برای اشخاص حقیقی یا حقوقی که در انجام وظایف و مسؤولیت‌های مذکور در طرح مزبور کوتاهی می‌کنند در نظر گرفته شود.